

«ШКІРОЮ ВІДЧУВАЮ ПЛИН ЧАСУ...»

Її Слово, здається, передбачило події страшного у своїй убивчості й нереальності 2022 року... Зойком пророцтва звучить:

...натискаючи курок зброї,
миттєво змітає з обличчя землі
чужі душі у безкінечному
намаганні
вбивати чнісь мрії та виривати
з полону життя безкінечність
щастя...

Так, це з дев'ятої збірки Олени Мамчич «Загортаю слова у вічність...», виданої 2021 року. А начебто написані після трагедії у Чернігові, Вінниці, Кременчуці, Києві, Дніпрі, Броварах...трагедії будь-якого українця, якого прийшла знищити московія. Це у нашій з вами реальності, це рядки збірки, виданої напередодні війни:

у скорботі вічності ллється століття
жаху і полум'я
у центрі звучань болю і безкрилої безпорадності...

Глибока поетка захлинається кожним своїм віршем від безпорадності, наче прагне «загорнути» Україну, попередити Людину, уберегти її від «усього того, що чекає жертвовного покаяння...» триклятої війни... Олена Мамчич, як і завжди, змогла віддзеркалити час До, передати словами те, чим жила довоєнна людина у світі відчуження і передчуття:

... несподівано сунеться
незграбна печаль...

Слова «смуга, безсилля, безнадія, абсурд, туга, небуття» – ключові слова збірки і транслюють душевний стан Людини року 2021, року застиглого у передчутті неминущості... І в осереді всіх поезій – Людина – бранець абсурдного хаотичного часу, який мчить назустріч новим випробуванням без права зупинитись, збагнути, насолодитись тим, що проминув і не встиг поцінувати. І це, за словами мудрої авторки, дитинство:

...ніколи не наздогнати тебе,
повертаючись у дитинство,
коли всі рідні ще були живими
і відчуття любові кликало за собою
так щиро...

Так неохопно, надломно жаліти Людину може тільки справжня глибока поетка.

Перечитуючи вірші збірки крізь оптику страшних подій, крізь оптику війни на виживання, розумієш усю глибину пророчого шалу Олени Мамчич. Вона й жила тим передчуттям, тому і вписала не тільки епоху у вірші, а й Слова, щоб передати звучання часу, мереживно переплітаючи непокєднуване, змушуючи читача думати, оцінювати, принаймні якщо не зараз...

Кожен, хто занурився у поезії збірки, переконана, відчув емоційність і навантаженість кожного слова, писаного душею чи підказаного кимось незнаним (то нехай поетка підкаже). І в цій ошатній збірці відчувається сильна і незламна особистість, яка діалогізує з нами, іноді відкриваючи знеболену душу на встїж, а іноді – «загортаючи собою все минуле».

Чому ж так інтимно спілкується з читачем «зухвала, розхристана, мінлива, правдива і знесилена» героїня? А відповідь на поверхні: довіряє, попереджає, передбачає і захищає неповторність особистого світу як свого, так і кожного з нас. І в цьому злитті авторки і читача, як мені видається, і є неповторність поетичного стилю Олени Мамчич, яка прагне вберегти Людину від безпорадності і свавілля часу. Тому свідомо, а почасти й підсвідомо мережаться метафори «промені надії», «відчуття свободи», «простирадло любові», «натхнення далеких весен».

О, так! Занурююсь і милуюсь глибиною строкатих метафор, за допомогою яких твориться поетичний простір поезій. Майстерно, вишукано, несподівано: у згині вітрів, бідності весен, у вічних небесах натхнення, причали безнадійних прокислих локацій, світанкова безприступність, зупиняю голки часу... Ні, це далеко не всі візії збірки, якими смакую. Так міг написати тільки той, хто залюблений у Слово і кохається в ньому, хто відчуває кожним оголеним нервом і хто створює поезію емоцій і глибоких роздумів... Бо майже кожен вірш – мережання слів, їх таємний зв'язок, який доведеться смакувати вдумливому читачу! Саме на такого і розраховує авторка, саме з ним і говорить – інтимно, відверто, щиро, «довірою почуттів»!

Хтось спитав: «Яка вона, нова збірка Олени Мамчич?» Зовсім несподівана, просякнута пророцтвами і передчуттями, бо в ній мудра по-

етка більш оголена і більш щира, більш відверта і більш безжальна, бо робить присуд часу і сповнена надією. Бо що це як не надія:

... знову відчиняються двері
радісті незбагненної –
це Господь посилає надію
сприймати сьогодні
як завісу від печалі
і розчарувань...

«Я – подих замшілого мудрого листя», «я – з країни вікозрілого кохання» – тут і зізнання, і право говорити...

Відчуваю, що так і не вдалося розкодувати світ Жінки, Людини, Поетки в усіх її психологічних, настроєвих, емоційних іпостасях, бо кожен вірш – це не тільки пошук себе, це пошук нового в собі! Це була тільки спроба доторкнутись до вишуканого Слова Олени Мамчич...

Наталія НІКІТІНА,
кандидатка філологічних наук

